

Slovencev v dobi med predzadnjo in zadnjo ljudsko štetvijo. Prešlo je namreč pet občin Madjarom v posest, a predobili so od njih tri. Knjigi je pridejanih 20 zemljevidov. —i—

Z nad Drawy, Sawý i Soczi je naslov knjigi, katero je napisal dr. Kazimir Ostaszewski-Barański v spomin na lanski časnikarski shod v Ljubljani. Pisatelj opisuje natanko vse kraje, po katerih prebivajo Slovenci, in omenja tudi trdega boja, ki ga imamo Slovenci prestajati z navalom Germanstva. Iz vse 207 strani obsežne knjige veje gorka ljubezen do našega naroda in Slovanstva sploh. —j—

Glasba

»Planinke« op. 10, pesmi za mešani zbor, uglasbil Janez Laharnar, organist. Založil skladatelj; tisk J. Blasnikovih nasled. v Ljubljani. Cena 1 K 20 h.

Izmed 10 pesmi, katere prinaša ta zvezek, je še najboljša, oziroma precej dobra »Pomladna«. Druge so nezanimive, manjka jim umetniške duhovitosti. Melodično ne prinašajo nič posebnega, harmonično so skoro šablonsko prirejene, modulacija je borna. »Trugschluss« skladatelj še največ rabi, skoro v vsaki pesmi enkrat, kar dolgočasi, tembolj, ako je vedno eden in isti — glej št. 2, 3, 4, 5, 6, 8 in 9. Tudi postopanje glasov je mnogokrat zelo dolgočasno, bas precej len, kar se tembolj občuti, ker vsi glasovi ritmično enakomerno pojo. Tenor v 6. taktu št. 7. ne postopa pravilno glede na »Vorhalt« v sopranu. Tudi drugih hib in nepravilnosti v strogem stavku bi se lahko navedlo, kar bi sicer bilo odpustno in postranska stvar, da so pesmi drugače lepega umetniškega vznosa. Naravno je, da zahtevamo danes že boljših skladb, saj tudi pri nas glasbeno napredujemo, »Planinke« pa daleč zaostajajo za tekom časa, in ž njimi s tega stališča glasbena literatura ni pridobila. Sicer bodo manjšim vaškim zborom »Planinke« še dobro došle, ker so lahke in polnodoneče, besedilo prikupljivo in ker se je stari repertoire lahkkih pesmi že skoro izpel. Želeti pa je, da zborovodje izbirajo tudi med novejšimi modernimi skladbami — da zaneso med pevce in pevke tako tudi čut za umetniško lepo petje. Razliko med zastarelo in novodobno glasbo bodo tudi pevci takoj spoznali. *L. Pahor.*

Slovenske narodne pesmi. V c. kr. dvornem založništvu muzikalij Julija Karolusa na Dunaju je izšlo pred kratkim 14 slovenskih narodnih pesmi, predelanih po Karlu Jeraju. Zbirka je posvečena kneginji Elizabeti Windichsgrätzovi ter ima poleg slovenskega tudi nemški tekst. —a—

Med revijami

»Tajinstveni Sviet«, mjesečnik za proučevanje supernormalnih psihičkih fenomena, uredi dr. Gustav Gaj. Zagreb, knjigotiskara Franja Rulica, Juršičeva ulica 7. Tistim, ki prisegajo na špiritizem, ali ki še hočejo natančneje seznaniti ž njim, se nudi v tem listu vsekakor mnogo zanimivega.

»Vienac« je začel prinašati v svoji 9. letošnji številki serijo člankov o Cankarju, ki se še nadaljuje. Študijo je napisal g. Milan Marjanović. V listku

iste številke tega uglednega hrvatskega beletrističnega časopisa smo čitali tudi simpatično pisano oceno Murnovih poezij.

»Tamburica«, to je naslov novega hrvatskega mesečnika, ki ga namerava izdajati s 1. julijem počenši g. J. Stjepušin v Sisku. List bi znal zanimati, v kolikor posnemljemo programu, pred vsem tamburaška društva. Cena listu bode za celo leto 8 K, za pol leta 4.50 K, za četrt leta 2.50 K, a posamezni zvezki se bodo prodajali po 1 K.

Splošni pregled

Za Prešenov spomenik. Par let že bi se moral dvigati Prešernov spomenik na kakem javnem prostoru naše bele Ljubljane. Razkritje spomenika se je žal, zakasnilo, ipak je spričo naših žalostnih razmer še veselo, da se ta zadeva ni pustila iz vida in da trenotek ni več daleč, ko izpolnimo Slovenci eno največjih svojih dolžnosti, ko izkažemo Prešernu ono čast, ki mu gre. S posebnim zadovoljstvom in zaupanjem pa mora navdati vsako rodoljubno srce dejstvo, da so v prvi vrsti naše narodne dame, ki se zavzemajo s sveto vnemo za uresničenje lepe namere. Naj bi prinesla velika veselica, ki jo prirede s pomočjo nekaterih gospodov v ljubljanski »Zvezdi« na korist Prešernovemu spomeniku dne 5. julija, njih požrtvovalni trudoljubnosti obilno zadoščenja, naj bi bil uspeh te veselice dokaz, da naše občinstvo ve ceniti taka prizadevanja, obenem pa tudi dokaz, da ve ceniti svojega Prešerna! Kajti naj se je Prešeren še toliko hvalil pri nas, prehvalil ga doslej — to trdimo z mirno vestjo — ni še nihče. Poznati treba svetovno literaturo, primerjati treba Prešernove poezije s poezijami slavnih pesnikov drugih narodov, da čutiš in se zavedaš, kolik je vreden vsak Prešernov granes! Veliko nam je zapustil navzlic drobnim knjižici! Zato pa je sveta naša dolžnost, da v proslavo njegovega imena žrtvujemo vsak po svojih močeh!

Razstava ženskih ročnih del v »Mestnem domu«. Prizadevanju nekaterih odličnih narodnih dam, katerih ni treba šele imenovati, ker so vedno na čelu vsem podobnim, napredek našega ženstva pospešujočim podjetjem in jih torej vsakdo pozna, se je posrečilo prirediti razstavo ženskih ročnih del, ki vzbuja splošno pozornost. Ne samo, da zasluži vsa uredba izložbe neomejeno priznanje, je tista tudi z ozirom na veliko število in dragocenost razstavljenih predmetov zares nekaj posebnega, nekaj, česar v taki popolnosti dozdej v Ljubljani še ni bilo videti. Posebno zanimiva je razstava zaradi tega, ker se nam razodevajo v premnogih razstavljenih predmetih domači motivi, ki pričajo o tem, da je v naši umetnosti vendarle tudi nekaj samobitnosti in izvirnosti. Vobče pa je visoka stopinja znanja, ki se nam kaže v razstavi povs od, tisto, kar nas navdaja z odkritosrčnim občudovanjem. —k.

Tolstoj pri Italijanih. Temeljito študijo o Tolstem prinaša italijanski list »Rivista Moderna«.

Knjig se je tiskalo v Rusiji leta 1901. vsega skupaj 58,529.480.

Gorkega drama »Na dnu« v Peterburgu ni tako uspela kakor malo prej v Moskvi in v Berlinu. Občinstvo jo je sprejelo hladno in tudi dnevna kritika se ni izjavila nič kaj pohvalno o njej. —k.